

Αλκυόνη Παπαδάκη
αν ήταν όλα...
αλλιώς

ΚΑΛΕΝΤΗΣ

Παρουσίαση του θέματος

Το βιβλίο «Αν ήταν όλα ...αλλιώς» της Αλκυόνης Παπαδάκη αφηγείται την ιστορία της Σαραγώς παράλληλα με την ιστορία των κοντινών της προσώπων. Η Σαραγώ λοιπόν, η πρωταγωνίστρια, μένει ορφανή από μητέρα σε πολύ μικρή ηλικία και μεγαλώνει με τον πατέρα της Θοδωρή, εύπορο καπετάνιο, γαιοκτήμονα και εργοστασιάρχη, μέσα στα πλούτη και τη φροντίδα. Ωστόσο, παρά την οικονομική της κατάσταση και κοινωνική της τάξη ερωτεύεται έναν κουρέα, τον Γιάγκο, στον οποίο την γοήτευσε η μυστικότητα του. Αποφασίζει να τον παντρευτεί, γεγονός που εξοργίζει τον πατέρα της ο οποίος την αποκληρώνει. Η Σαραγώ τυφλή από τον έρωτά της εγκαταλείπει τον πατέρα της, ακολουθεί τον Γιάγκο στο σπίτι του και στην συνέχεια τον παντρεύεται. Η μητέρα του, Μάβρα, είναι ενθουσιασμένη με την επιλογή του γιου της και κάνει όνειρα για τις μέρες που θα περάσουν με τα λεφτά του πατέρα της νύφης της. Αλλά δεν προλαβαίνει να τα πραγματοποιήσει, αφού πεθαίνει λίγες μέρες πριν το γάμο. Ο Γιάγκος όμως συνεχίζει να ελπίζει ότι η καρδιά του καπετάν Θοδωρή θα μαλακώσει και θα μπορέσει να φτάσει στο πορτοφόλι του. Η ζωή της Σαραγώς, λοιπόν, ξεκινάει από το φτωχικό σπίτι του Γιάγκου και με την συντροφιά της Κουλίτσας. Η Κουλίτσα, ξαδέλφη του Γιάγκου, βρέθηκε στη Μάβρα όταν ορφάνεψε. Την δέχτηκαν στο σπίτι και βοήθησε στα οικονομικά του νοικοκυριού φτιάχνοντας κουρελούδες, αλλά ποτέ δεν της φέρθηκαν τρυφερά και στοργικά. Ειδικά ο Γιάγκος ούτε να την βλέπει δεν ήθελε, όμως όταν ζύπνησε ο ανδρισμός του στο δωμάτιο αυτής πήγε και τότε το κακό τους χτύπησε την πόρτα. Η Μάβρα, αν και ποτέ δεν παραδέχτηκε το σφάλμα του γιου της, κατάφερε και έδωσε το αγοράκι σε μια οικογένεια λέγοντας στην Κουλίτσα ότι αυτό πέθανε μετά τη γέννα. Ανίδηη για τα γεγονότα του παρελθόντος, η Σαραγώ λατρεύει τον σύζυγό της και αγαπά την ξαδέλφη του σαν αδερφή. Και η Κουλίτσα όμως αγαπά εξίσου τη Σαραγώ και σε όλη την ζωή τους προσπαθεί να την προστατέψει. Το παιδί του ζευγαριού δεν αργεί να έρθει, όμως και πάλι η καρδιά του καπετάν Θοδωρή δεν μαλακώνει. Δεν θα ξαναμιλήσουν ποτέ μέχρι τον θάνατό του, με τον οποίο ο Γιάγκος ενθουσιάζεται μόνο και μόνο για να απογοητευτεί όταν μαθαίνει ότι όλη η περιουσία είχε δωριθεί. Όλον αυτόν τον καιρό, η Σαραγώ βγάζει λεφτά από την επιχείρηση της με υφαντά, ο Γιάγκος γίνεται ένας τεμπέλης και γκρινιαρής και η Κουλίτσα φροντίζει για το νοικοκυριό. Σε αυτό το κλίμα οι δύο γυναίκες μεγαλώνουν τον Φάκο, τον γιο τους, του οποίου η παρουσία είναι η ζωή της Κουλίτσας. Παράλληλα, το δικό της παιδί μεγαλώνει χωρίς να το ξέρει σχεδόν δίπλα και γίνεται κλέφτης, εγκληματίας και η ίδια τον απεχθάνεται. Μόνο η Σαραγώ τον νοιάζεται και προσπαθεί να τον βοηθήσει δίχως να της περνάει από το μυαλό ποιος μπορεί να είναι ο πραγματικός γονιός του. Μεγαλώνει όμως και ο Φάκος. Άριστος μαθητής από μικρός, γεμίζει το σπίτι με χαρά και περηφάνια. Σπουδάζει ιατρική στην Αμερική και μεγαλουργεί στον τομέα του, όμως αργότερα γυρνάει στην πατρίδα του και συγκεκριμένα ως κάτοικος πλέον της Αθήνας. Επισκέπτεται την οικογένεια του ορισμένες φορές με την μέλλουσα σύζυγό του, η οποία όμως δεν θέλει να έχει επαφές με τους «παρακατιανούς» του νησιού. Και όταν το όνομά του στο χώρο της ιατρικής έχει γίνει ξακουστό και στην Ελλάδα και βγαίνει για πρώτη φορά στην τηλεόραση, ο Γιάγκος από τον ενθουσιασμό και την περηφάνια του πεθαίνει. Η καρδιά του δεν άντεξε τέτοια μεγάλη χαρά. Όμως ο Φάκος κάνει λάθη, χρησιμοποιεί το όνομά και τις ικανότητές του για να εκμεταλλευτεί τους ανθρώπους που βρίσκονται στην ανάγκη του ζητώντας του παράνομα χρήματα. Έτσι, τα «φακελάκια» του μεγαλογιατρού τον οδηγούν πίσω από τα κάγκελα της φυλακής.

Μόλις είδε η Κουλίτσα το καμάρι της με τις χειροπέδες, δεν το άντεξε. Μόνο που αυτή τη φορά η καρδιά της δεν βάσταξε τον πόνο, όχι τη χαρά. Ο Φάκος μετανιώνει, νιώθει τύψεις για τους θανάτους που προκάλεσε και όταν βγαίνει από τη φυλακή κάνει μια καινούρια αρχή με τη συντροφιά της μητέρας του. Γυρίζει πίσω στο χωριό σε καρποτάκι, αποσύρεται από την ιατρική και περνάει τις μέρες του στο μικρό λιμανάκι μαζί με τη Σαραγώ. .

«Ο πατέρας μου έλεγε: «Η αμαρτία πρέπει να κάνει τον κύκλο της, σαν τον ιό. Το κακό να είναι κακό. Το παράνομο να είναι παράνομο. Το λάθος να είναι λάθος. Αν τα καθαγιάζεις όλα, τότε χάνουν τη νοστιμιά τους». Εγώ προσπάθησα να τα καθαριάσω όλα. Μου στοίχισε πολύ. Το πλήρωσα με την ψυχή μου. Αλλά... κατάφερα να κρατήσω τη νοστιμιά. Αυτό είναι το έπαθλο που μου χρωστάει η ζωή.» Έτσι έζησε η Σαραγώ, σε κάθε άσχημο έβαζε λίγη χρυσόσκονη και το ομόρφαινε, ποτέ δεν αντίκριζε την αλήθεια των πραγμάτων, ποτέ δεν αντίκρισε την πικρή αλήθεια της ζωής της, ώσπου ήταν πολύ αργά για να την αλλάξει.

«-Αχ μαμά! Αν ήταν όλα... αλλιώς...

- Αν ήταν όλα...αλλιώς, είπες; Χα! Κι εμείς, τότε, ποιοι θα ήμασταν; Οι άλλοι;»

«Αν ήταν όλα... αλλιώς», της Αλκυόνης Παπαδάκη.

Ένα διαφορετικό τέλος...

Μετά τις άσχημες εξελίξεις, οι μέρες περνούσαν ήρεμα, σιωπηλά με μια σταγόνα μελαγχολίας στο μονοπάτι τους, σαν δροσερό απογευματινό αεράκι στα τέλη του φθινοπώρου που αναγκάζει μέχρι και τα τελευταία μισοξεραμένα φύλλα να πέσουν μαλακά στο έδαφος. Οι δύο γυναίκες συνέχιζαν την καθημερινότητά τους και καταπιάνονταν με τις οικιακές δουλειές για να απαλύνουν τον πόνο τους, κάτι που τις ανακούφιζε, αφού απαλλάσσονταν από ένα βαρύ φορτίο, αυτό της συνεχούς δυστυχίας... όπως μια φλεβίτσα νερού που προσφέρει την δροσιά του σε ένα σπουργιτάκι κάτω από το ηλιόκαμα. Η Κουλίτσα συγκεκριμένα έβρισκε παρηγοριά στις γαρδένιες της και στην ανθισμένη εσπέρια που με τόση λαχτάρα την έβλεπε να πετάει τα άνθη της για πρώτη φορά. Η Σαραγώ από την άλλη κοίταζε την άγρια θάλασσα και ξεδίπλωνε τις ανησυχίες της στα χρωματιστά βοτσαλάκια της θάλασσας. Αυτές οι ασχολίες που εξελίχθηκαν σε καθημερινή ρουτίνα κούρνιαζαν σαν μικρά άσπρα περιστέρια στις καρδιές των δύο γυναικών και αποτελούσαν στήριγμα για να εναποθέσουν τις λιγοστές τους ελπίδες. Ο καιρός περνούσε και η μοίρα δώρισε στον Φάκο ένα γλυκό φινίρισμα στην ιστορία του, αφού μετά από πολλές προσπάθειες, τρεξίματα και πολύτιμα έξοδα αποφυλακίστηκε. Χρειάστηκε πολύς καιρός για να ξαναβρεί τις άκρες του. Όμως, όπως λένε, ο χρόνος είναι ο καλύτερος γιατρός. Μετά την αποφυλάκιση του ο Φάκος είχε αρκετό χρόνο να σκεφτεί τα πράγματα σφαιρικά. Έτσι αποφάσισε να πάρει διαζύγιο από την Έλντα, η οποία του είχε γυρίσει το κεφάλι της στις πιο δύσκολες στιγμές που πέρασε στη ζωή του. Έτσι, όλα σιγά-σιγά βρήκαν τον δρόμο τους. Ο Φάκος λοιπόν γύρισε στο χωριό, αφού πρώτα τακτοποίησε τα οικονομικά του και όλη αυτή την περιουσία, γιατί ευλεπιστούσε σε ριζικές αλλαγές, αλλαγμένος και

συνειδητοποιημένος πλέον από τα χτυπήματα της μοίρας. Οι δύο γυναίκες, όπως ήταν αναμενόμενο σπάραζαν από δάκρυα ευτυχίας. Βέβαια δεν μπόρεσαν αμέσως να ξεπεράσουν τα γεγονότα που είχαν προηγηθεί... ειδικά η Σαραγώ, η οποία παρά τη μεγάλη της χαρά παρέμενε προσγειωμένη και παρατηρούσε στενά και πιστά και με υπομονή τα βήματα του Φάκου. Ο Φάκος, όμως, είχε προνοήσει για τα πάντα. Ήταν αποφασισμένος να δοθεί ολοκληρωτικά στους ανθρώπους που τον αγάπησαν και αγάπησε και ήταν στ' αλήθεια πάντα κοντά του. «*Ναι και όμως υπάρχουν γεγονότα που μπορούν να επηρεάσουν έναν άνθρωπο τόσο πολύ και να τον κάνουν να πάρει μια στροφή 90 μοιρών...ν' αλλάζει ξαφνικά και ολοκληρωτικά σαν το ψιλοβρόχι που πέφτει μετά την μπόρα και μαζί του φεύγουν όλα τα σύννεφα και καθαρίζει ο καταγάλανος ορίζοντας*». Τα είχε λοιπόν όλα σοφά προμελετημένα, ήθελε να πράξει σωστά και να μην έχει καμία αμφιβολία, ήθελε να ανταποδώσει την χαρά και την αγάπη που του πρόσφεραν τόσα χρόνια οι "δύο" του μάνες. Έτσι, ξεκίνησε ένα καινούριο κεφάλαιο στην ιστορία της οικογένειας Τζομπανίδη με πρωταγωνιστή, αλλά και συγγραφέα πλέον τον μικρό Φάκο. Όλα πήγαιναν σύμφωνα με το σχέδιο. Το σπίτι πουλήθηκε σε μία πρόσχαρη οικογένεια Εγγλέζων που είχαν εγκατασταθεί πρόσφατα στο νησί, της οποίας τα μέλη συγκινημένα από την ομορφιά και τη ζεστασιά του σπιτιού δέχτηκαν αμέσως την προσφορά. Ο Φάκος όμως ποτέ δεν θα ήθελε να παρατήσει το σπίτι, στο οποίο μεγάλωσε, σε ξένα χέρια, ρίχνοντας πίσω μαύρη πέτρα, καθώς αυτό θα πλήγωνε και την Κουλίτσα, αλλά και την Σαραγώ, οι οποίες κρέμονταν από τα χείλη του και κάθε του κίνηση και απόφαση. Η οικογένεια λοιπόν δεν ήταν τυχαία...ήταν εύποροι και καλόκαρδοι άνθρωποι, μορφωμένοι, με τρία μικρά αγοράκια και το αποκορύφωμα...λάτρες της φύσης...ειδικά το τελευταίο έκατσε λουκούμι κυρίως στην Κουλίτσα, η οποία ανυσηχούσε για τα λουλούδια της που με τόσο κόπο τα είχε "μεγαλώσει". Όλα πήγαιναν σύμφωνα με το σχέδιο, όλα κυλούσαν ήρεμα σαν γρανάζια καλολαδωμένης μηχανής. Όλα ήταν έτοιμα για το κερασάκι στην τούρτα...δηλαδή για το μεγάλο ταξίδι. Και οι τρεις επιβιβάστηκαν στο αεροπλάνο και ξεκίνησαν ένα ταξίδι στο μέλλον τους, ένα ταξίδι στην ευτυχία. Εγκαστάθηκαν σε μια ήσυχη γειτονιά στο Μανχάταν...μέρη που ήξερε φυσικά ο Φάκος, καθώς εκεί είχε περάσει πολλά χρόνια για τις σπουδές του. Οι διασυνδέσεις του βέβαια και το ξακουστό όνομά του, που δεν είχε προλάβει να λασπωθεί εκεί, ήταν αυτά που τον βοήθησαν να ενταχθεί πολύ ομαλά χωρίς ιδιαίτερες δυσκολίες στην καινούρια κοινωνία και να βρει πάλι τον χαμένο του εαυτό, αλλά και το ταλέντο του στην ιατρική, το οποίο είχε παραμελήσει. Η Σαραγώ, όπως ήταν αναμενόμενο, ανέλαβε την διακόσμηση του νέου σπιτιού, ένα σπιτάκι απλό και όχι ιδιαίτερα μεγάλο, μέσα στην καρδιά της Νέας Υόρκης, ιδανικό για να μπορέσουν να προσαρμοστούν οι δυο ταλαιπωρημένες γυναίκες. Η Κουλίτσα ανέλαβε τον κήπο και μέσα σε λίγους μήνες είχε γίνει ένας σωστός παράδεισος. Μάλιστα, η ομορφιά του κήπου προσέλκυε τους περαστικούς, οι οποίοι πολλές φορές ζητούσαν συμβουλές για την κηπουρική μέσω πάντα του Φάκου ως διερμηνέα, καθώς η ξένη γλώσσα ήταν κάτι

πρωτόγνωρο, ιδιαίτερα για την Κουλίτσα. Τα χρόνια περνούσαν και η ζωή πλέον ήταν όμορφη γεμάτη άνθη γιασεμιού και γαρδένιας...ο Φάκος γνώρισε μια γυναίκα...είχε και αυτή τα δικά της προηγούμενα...μάλλον αυτό ήταν και το τυχερό που τους βοήθησε να δεθούν τόσο γρήγορα μεταξύ τους. Ο ένας συμπλήρωνε το κενό του με κομμάτια του άλλου. Πέρασε λίγος καιρός από τη γνωριμία και μετά την έγκριση της Κουλίτσας και της Σαραγώς, «γιατί δεν τον έπαιρνε να ξανακάνει το λάθος και να παραμελήσει τη γνώμη τους, καθώς πάντα επιβεβαιώνονταν», πέρασαν τις βέρες. Λίγες μέρες μετά τον γάμο, η Κουλίτσα πέθανε από βαθιά γεράματα. Εκείνες τις μέρες ο Φάκος, η Σαραγώ και η γυναίκα του Δανάη πήγαν πίσω στο νησί για να γίνει η ταφή στον τόπο, που η Κουλίτσα γεννήθηκε, καθώς αυτή ήταν η τελευταία της επιθυμία πριν πεθάνει. Με τον γυρισμό τους οι νιόπαντροι πλέον, αλλά και η Σαραγώ ξαναμπήκαν στην καθημερινότητά τους. Ο καρπός...ή μάλλον οι καρποί της ευτυχίας του ζευγαριού δεν άργησαν να φανούν. Η Δανάη γέννησε δίδυμα... δύο μικρά πανέμορφα κοριτσάκια, τα οποία μεγάλωναν με τρυφερότητα κοντά στη Σαραγώ, την οποία είχαν σαν μάνα τους...Μετά από τόσα βάσανα ο θεός τους δώρισε επιτέλους την ευτυχία. Ο Φάκος συνέχισε να ασκεί την επιστήμη του ...τα κοριτσάκια μεγάλωναν και ξεδίπλωναν τα δικά τους ταλέντα...η κάθε μια είχε τη δικιά της χάρη...όσο για τη Σαραγώ πέθανε και αυτή μετά από λίγα

χρόνια από βαθιά γεράματα. και πήρε τη θέση της στο χωριό δίπλα στην αγαπημένη της Κουλίτσα, κάτω από τη φορτωμένη πλέον άνθη εσπέρια...

Κλυταιμνήστρα Κιουτσούκη, Α1